

Helligtrekongers *aften*

DESIGNMUSEUM DANMARKS HAVE

27. JUNI - 24. AUGUST 2019

GRØNNEGÅRDS TEATRET

Fotos: Bjarne Stæhr
Layout: Horner Media
Redaktion: Tine Selmer Bertelsen

KÆRE PUBLIKUM

Velkommen til sommeren 2019 i den smukke have Grønnegården, og velkommen til Shakespeares evigtunge komedie om kærlighed og længsler i fantasilandet Illyrien.

Vi håber, at I sammen med holdet på scenen vil nyde en aften, hvor vi kastes på en rundtur i hele spektret af kærlighedens følelser; Fra spirende forelskelse over indestængt begær til sviende jalousi. For i HELLIGTREKONGERSAFTEN florerer kærligheden og forelskelserne på kryds og tværs uanset stand og køn,
- og man kan med rette spørge, hvem der egentlig kysser hvem?

Og så er det en glæde, efter et par års pause, atter at kunne præsentere familieforestillinger i Grønnegården: På vores lille nye scene bagerst i haven kan børn (fra 6 år) sammen med deres voksne opleve sommerteater om eftermiddagen, når vi opfører HAR DU HØRT EN FUGL SYNGE? Forestillingen er skabt frit efter HC Andersens Nattegalen, og den folder med humor og varme, med twist og alvor og masser af sang nattegalens fortælling ud for børn og voksne.

Vi glæder os til at dele både sommereftermiddage og -aftener med jer, og ønsker rigtig god fornøjelse med begge forestillinger.

Steen Stig Lommer
Teaterchef

BEJLERE I KÆRLIGHEDENS BRÆNDING

Hvem elsker hvem – og hvad? Det er spørgsmålet i Shakespeares Helligtrekongersaften, en sanselig og tankevækkende kærlighedsleg. Selv om komedien er over fire hundrede år gammel, rammer den direkte ned i vores egen tids undersøgelse af køn og kærlighed, der ikke lader sig begrænse af sociale konventioner.

Af Me Lund

En kæmpemæssig blå bølge skyder ud mod os mellem træerne i baggrunden af Designmuseets Have og efterlader Viola på scenen. Pludselig står hun der. Et menneske midtvejs mellem barn og voksen.

Hun er som alle teenagere skyllet op på en fremmed kyst efter barndommens forlis et sted ude i horisonten. Hun har mistet sin tvillingebror, sin trygge enhed og faste identitet, men hun er mere nysgerrig end skræmt af sin situation og sætter med instinktiv livslyst ud på den egentlige rejse: At finde sig selv et sted i det ukendte. Hvilket blandt andet indebærer at genkende kærligheden i dens mange forklædninger. Se og blive set. Mærke efter. Få erfaring. Vælge.

Det er dette universelle udviklingseventyr, Shakespeares *Helligtrekongersaften* kredser om og spejler fra mange vinkler – en erotisk og smukt melankolsk komedie, der på én gang skummer sommerligt i kærlighedens brænding, fuld af begær og bejlen, og samtidig umærkeligt påvirkes af en dunkel understrøm, der truer med at føre personerne til havs med kurs mod følelsesforvirring, skuffelse og oceanisk ensomhed.

Død, erotik og identitet

Shakespeare skrev angiveligt komedien på opfordring fra selveste dronning Elizabeth, der skulle have besøg af en fornem italiensk gæst, hertug Valentino Orsino, og nu manglede hun et underholdende indslag ved en fest for ham Helligtrekongersaften 1601. Majestætens opfordring kom på et tidspunkt, hvor Shakespeare allerede var i gang med at skrive tragedierne *Hamlet* og *Troilus og Cressida* til sit eget teater. Han var dybt optaget af temaer som død, erotik og identitet, og de genfindes derfor også i den bestilte komedie. Han var som bekendt ikke for fin til gavmildt at lade sig inspirere af andres arbejde, så ligesom et par år tidligere, da han skrev den lystige *Stor ståhej for ingenting*, lod han også denne gang sin frodige fantasi antænde

af den snarere kødeligt end religiøst interesserede italienske biskop Matteo Bandello. Dennes kæmpeværk *Novelle* (1554) indeholder over 200 historier, heraf mange om kærlighedens festlige fremtrædelsesformer, og Shakespeare digtede skønt og skamløst videre på stoffet, idet han nu blandt andet tilføjede intrigen omkring Malvolio, Tobias Hikke og Andreas Blegnæb. At hertugen i forestillingen blev omdøbt til Orsino som en hyldest til dronningens prominente gæst, skete imidlertid først under prøverne – et navn, Shakespeare bevarede, da forestillingen fik premiere på hans eget teater året efter.

Den fulde titel er *Helligtrekongersaften – eller hvad I vil*. Men forestillingen spilles som regel alene med første del af titlen, der således med stor sandsynlighed henviser til dagen for festforestillingen ved hoffet 6. januar. I den kristne tro er datoen tilfældigvis samtidig afslutningen på julen med en lang tradition for maskerader, og Shakespeare så straks dramatiske muligheder i den pirrende tvekamp mellem løgn og sandhed, lys og mørke, samt ikke mindst i den yndede primæraktivitet under maskeraderne: at udforske køn og kærlighed bag forklædningerne.

Med denne leg som ramme satte Shakespeare nu scenen for en sødme fuld, men molstemt og bedragerisk komedie, hvor han ud af tidens sociale og kønslige turbulens fremdrog en eviggyldig sandhed; at civilisationens konventioner, herunder dens faste kønsroller og medfølgende magtfordeling, lægger hindringer i vejen for kærligheden, der af natur er anarkistisk og flyder frit – og aldrig har respekteret menneskeskabte grænser, hverken sociale eller kønslige. Og her kommer anden del af titlen ind som dramatiske underfundige opfordring til at gøre, hvad man vil – med hans fortælling og med (kærligheds) livet.

Han lader Viola skylle op på bredden af

fantasilandet Illyrien, et afsides beliggende hertugdømme, som netop har været i krig og nu er på vej tilbage til en ny hverdag. Indbyggerne har atter overskud til at tænke på giftermål og kærlighed, men er blevet så besatte af at ville lykken, at de er faret vild og i stedet blevet selvoptagede.

Hertug Orsino, f.eks., har sandsynligvis som krigsherre taget for sig ved erobrerens kødelige tag-selv-bord, men er ganske uerfaren med følelsesmæssig forløsning, og nu bejler han insisterende til den jævnaldrende, for længst giftefærdige grevinde Olivia, som om hun var en borg, der skulle indtages. Hun afviser ham derfor kategorisk, spærrer sig inde i sorgen over at have mistet sin far og sin bror i krigen og har måske i virkeligheden heller ikke så travlt med igen at

skulle indordne sig under en mand. Så nu holder hun huset kysk og uindtageligt, stærkt støttet af sin hushovmester, men er tydeligvis parat til at sænke vindebroen. For den rette.

Denne viser sig at være Viola. Eller mere pikant: den unge mand, Cesario, som Viola har skabt sig om til. For selv om hun kun lige er sat ud på sit livs eventyr, er hun instinktivt bevidst om, at hun – fordi hun er en ung kvinde – vil være underlagt patriarkatets regler i det nye land og kan risikere både strenge værgemål, tvangsægteskab og det, der er værre, hvis hun viser sit sande ansigt – og krop. Som Cesario oplever hun ikke bare større sikkerhed og frihed. Hun hvirvles rundt i kærlighedens brænding og bliver »

pludselig begæret af Olivia, mens hun selv forelsker sig i Orsino, der bliver forvirret af de uventede følelser for den unge mand. Smigrende. Og forvirrende. Den gamle leg er i gang. Men den shakespeareske genistreg er, at det langt fra er entydigt, hvor fri den var - og er.

Ny bølge af klassikerfortolkninger

Ligesom Viola føres ind i voksenlivet af livets tsunami, rider ikke bare dansk teater, men teater i hele vores kulturkreds for tiden på en bølge af klassikerfortolkninger, der udforsker karakterer og tematikker ud fra nye kønspositioner. Aftenens instruktør, Christoffer Berdal, har lyttet opmærksomt til alle karakterernes længsler. Som konsekvens af sin tolkning har han således kastet et nyt blik på Olivias hushovmester, husets pietistiske ryggrad og forestillingens komiske glansrolle, der under den strenge maske nærer endog særdeles dristige drømme om husets frue, og som bliver gjort til grin af det øvrige tjenerskab.

Han har herhjemme senest været spillet af blandt andre Jørgen Reenberg (1980), Mikael Birckjær (2001), Søren Spanning (2005) og Søren Sætter-Lassen (2017), men i denne opførelse er Malvolio omskabt til hushovmesterinden Malvolia, spillet af Ann Eleonora Jørgensen - et greb, der ifølge instruktøren medfører, at karakteren får nye dimensioner i kraft af sin kommentar til kønsdiversitetsdebatten.

Lige siden Sarah Bernhardt spillede Hamlet i 1899 har kvindelige skuespillere eksperimenteret med at bryde scenens mandspøtætter i et kvindeligt lys. Det var og er spændende uden at være et decideret feministisk projekt. Men det blev det, da der i 1990erne dukkede Shakespeare-opførelser op med mænd i alle rollerne. De ville selvfølgelig ikke bare føre forestillingerne tilbage til det elizabethanske teaters scenekonventioner, nej, de ville skabe en ny bevidsthed om fraværet af kvinder og det kvindelige både på scenen og i det øvrige samfunds beslutningslag. De ville diskutere

køn som en social konstruktion snarere end et biologisk faktum.

Men diskussionen om køn og kønsdiversitet har udvidet sig. Herhjemme kunne man for nylig se en opførelse af Shakespeares Othello, hvor Othello ikke alene blev spillet af en kvinde, men var en kvinde. Hun blev en brun, lesbisk kvinde, der forsøgte at gøre karriere i et hierarkisk, mandsdomineret militærsystem og ramte glasloftet med et brag. Og når Malvolia i aften udlever sine længsler – både de erotiske og de sociale – og derved nedkalder hele lokalsamfundets latter og foragt, viser også hun, hvor begrænset hun er af sit køn som pligttopfyldende undersåt i dét patriarkatets store hus, vi endnu lever i.

At komedien er mere end fire hundrede år gammel og ubesværet har talt direkte til alle generationerne før os, er dybt fascinerende. Men det er nærmest

chokerende, at dens flydende og generøse kærlighedsvision stadig lyder som smuk fremtidsmusik.

Me Lund er forfatter og journalist, mag. art. i teatervidenskab

Handwritten text on a scroll, partially legible, including the words "The King of the..." and "The Queen of the..."

ILLYRIEN

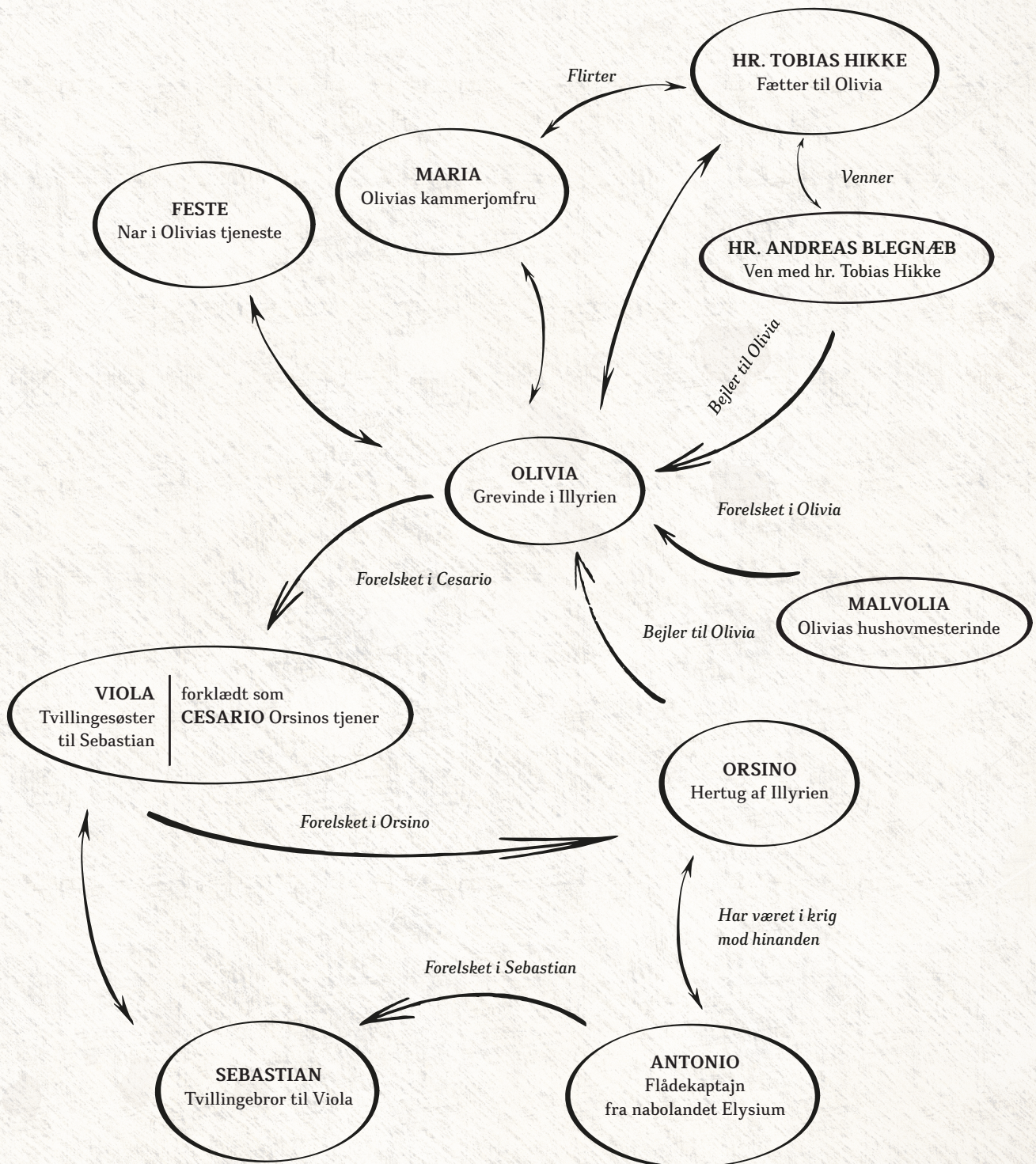
I Shakespeares Helligtrekongersaften er Illyrien et fantasiland, men i antikken fandtes der faktisk et område ved navn Illyrien. Det lå på Balkanhalvøen og omfattede det, der i dag er Slovenien, Kroatien, Serbien og Albanien. Illyrerne lå i krig med både grækerne og romerne, og i 168 f.Kr. måtte de se sig slået af romerne, der erobrede området.

SHAKESPEARES

HELLIGTREKONGERSAFTEN

blev første gang opført på Shakespeares eget teater den 2. februar 1602, og siden er det uophørligt blevet spillet på scener over hele verden. På Grønnegårds Teatret har stykket tidligere været på scenen i 2001. Her spillede Ann Eleonora Jørgensen rollen som Olivia, Troels Lyby var Tobias Hikke og Steen Stig Lommer spillede narren Feste.

HVEM ELSKER HVEM?

PÅ SCENEN

Viola senere kaldt Cesario
Katrine Greis-Rosenthal

Orsino
(hertug i Illyrien)
Troels Lyby

Olivia
(grevinde)
Julie Agnete Vang

Feste
(en nar i Olivias tjeneste)
Niels Ellegaard

Malvolia
(Olivias hushovmesterinde)
Ann Eleonora Jørgensen

Maria
(Olivias kammerjomfru)
Laura Bro

Hr. Tobias Hikke
(en fætter til Olivia)
Asbjørn Krogh Nissen

Hr. Andreas Blegnæb
(en bejler til Olivia)
Anton Hjejle

Antonio
(en flådekaptajn og ven af Sebastian)
Morten Hauch-Fausbøll

Sebastian
(Violas tvillingebror)
Curio (adelsmand ved Orsinos hof)
Henrik Lund

Valentin
(adelsmand ved Orsinos hof)
En gendarm
Søren Birch Plum

BAG SCENEN

Iscenesættelse og bearbejdelse - Christoffer Berdal

Oversættelse - Niels Brunse

Scenografi - Peter Schultz

Kostumedesign - Nicholas Nybro

Design af stole - Rasmus Bækkel

Lyddesign - Steen Larsen

Lysdesign og teknisk afvikling - Kisser Rosenquist

Scenemester og produktionsplanlægger - Andreas Vium Bjørn

Forestillingsleder og regissør - Rosa Feigenberg

Sangcoach - Marianne Sørensen

Komponister til "Det regner hver evige dag" - Frederik Mansø og Christoffer Hvidberg Rønje

Skræddersalsleder - Stine Terp

Skræddersal - Ulla Bennicke, Lone Friis, Lone Wiemann Nyby, Birta Kallsgard, Effi Pingel Schmidt, Martin Hejlskov Hansen

Trikomøsen - Benjamin Rask

Skræddersalspraktikant - Freja F. R. Andersen

Kostumevedligeholdelse - Susanne Holman Hansen

Frisør/sminkør - Ituri aps v/Pernille Ituri,

Sceneteknikere - Andrew Mathews, Mikkel Karlshøj Petersen, Rune Bakholt - Spangsbo, Peter Albertus Rasmussen
Jens Peter Jensen, Rasmus Gulløv, Richie Pearson, Simon Salling Poder, Emil Øhlers, Magnus Poulsen

Ian Watson, Mathias Dünne, Patrick Muller, René Frisch Rasmussen

Teatermaler - Hans Erik Olsen, Eva Stengade

Instruktørassistent - Frieda Krøgholt

Regissørelev - Signe Cæcilie Albeck Lausen

Lyd-, lys- og bagsceneassistent - Knud Harteg

Sufflør - Line Lillegaard Staustруп

Billetchef og produktionsplanlægger - Claus De Lichtenberg

Billetkontor - Anders Austad Grunth, Christina Ørbæk Mølgaard, Clara Lindstrøm Gleerup, Kristine Marholt

Kontrollører - Peter Boffy Johansen, Nanna Johansen, Jonathan Ovesen, Emil Amby, Marcus Alvarado Eklund, Simone Zwicky,
Svend Hjelholt, Silje Shearman Poulsen, Fillippa Lommer, Candra Sørensen, Nanna Fredskov Andersen

Café Grønnegården - v/Café Klint

Fotograf - Bjarne Stæhr

Plakatfoto - Martin Greis-Rosenthal

Plakat layout - Helle Riis / Riis Graphics

Grafisk design - Peter D. Horner / Horner Media

Kommunikationschef - Tine Selmer Bertelsen

Kommunikationsmedarbejder - Anne Bennike

Administration - Micaëla Strøbye

Teaterchef - Steen Stig Lommer

BAGMÆNDENE HAR ORDET

Tekst: Anne Bennike

Instruktør Christoffer Berdal:

SHAKESPEARE ER ULTRAMODERNE

Kvinder, der klæder sig ud som mænd. Mænd, der kysser mænd. Knuste hjerter og den store lykke. *Helligtrekongersaften* er en fortælling om kærlighed i alle dens afskygninger. For instruktør Christoffer Berdal er det netop Shakespeares åbne tilgang til kærlighedens mange konstellationer, der gør stykket mere aktuelt end nogensinde.

- Shakespeare har haft en usandsynlig stor forståelse for, hvad det vil sige at være mand og kvinde. Og hvad det vil sige at være midt imellem. Det er ret vildt, at denne mand for 500 år siden har vidst så meget om det at være menneske. Det er så ultramoderne, det Shakespeare skriver, og man kan blive ved med at søge og spejle sig i ham. Det rammer lige ned i den diskussion der er i vores tid i forhold til køn og MeToo, fortæller Christoffer Berdal. Shakespeare blev født i 1564 og dumpede dermed

lige ned i den engelske renæssance, der var præget af dronning Elizabeth den 1.s store interesse for musik, litteratur og ikke mindst teater. Det var en brydningstid, hvor der blandt andet blev rykket til kønsidentitetens grænser.

- Renæssancen har været en vild tid, for det er der, man for første gang begynder at sætte spørgsmålstejn ved, om der er mere end Gud og Kongen. Man begynder at tænke på, at man er et individ, der måske kan bestemme sin egen skæbne. Med Elizabeth d. 1. i England, Marie Stuart i Skotland og lidt tidligere den spanske dronning Isabella begyndte kvinderne også at træde mere i karakter. Så det er klart, at den næste ring i alt det, vil være kønnet i forhold til at undersøge sig selv, siger Christoffer, og slår fast, at lige meget hvilke forviklinger og kønskonstellationer Shakespeare begiver sig ud i, handler *Helligtrekongersaften* i bund og grund om kærlighed.

- Kærlighed er at blive set og se den anden, og at det at være to er altid større end en. For størst af alt er kærligheden. Der er altid noget større end dig selv.

Scenograf Peter Schultz:

EN FLODBØLGE GENNEM HAVEN

Da scenograf Peter Schultz gik i gang med arbejdet med at skabe en ramme for Grønnegårds Teatrets opsætning af *Helligtrekongersaften*, valgte han at tage udgangspunkt i historiens første scene.

- Stykket begynder med, at Viola skyller op på stranden, efter hendes og Sebastians skib er blevet smadret i stormen. Det er den bølge, der sætter det hele i gang, og det er den, jeg har fået til at skylle gennem haven. Som en flodbølge, der presser sig vej mellem træerne og ud mod publikum, forklarer Peter Schultz om det brusende blå hav, der møder gæsterne, når de kommer ind i haven.

- Grønnegårds Teatret er jo ikke et traditionelt teater med side- og bagvægge og tag, så jeg har prøvet at lave en form, der integrerer sig i de seks store træer, der står rundt om scenen og som afspejler havens udseende. De ramper, skuespillerne kommer op af, slynger sig mellem træerne, og hele bølgen skyller op omkring træerne.

For at understrege fornemmelsen af bevægelse, er der ingen 90 graders vinkler eller vandrette flader i scenografien. Samtidig er der mange muligheder for at komme hurtigt på og af scenen.

- Det er et stykke med et ret højt tempo, så det ville ikke gå, hvis spillerne skulle stå i kø for at komme ind og ud. Det ville ødelægge

dynamikken, og det ville blive en meget lang aften, siger Peter Schultz.

En anden vigtig detalje ved scenografien er det semitransparente bagstykke, som gør, at publikum kan skimte bygningen bag scenen.

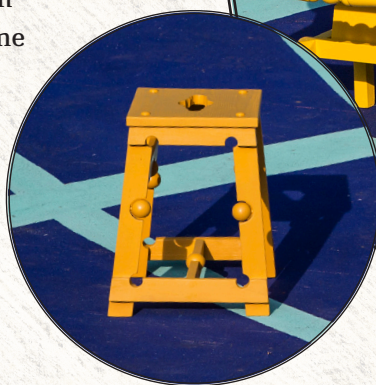
- Jeg vil gerne have, at det bliver en totaloplevelse at se stykket, så man er bevidst om, at man er i haven, men at man ikke sidder og kigger henover scenen og ind i en mur. Det gør også, at spillerne kan komme op og kigge ind, eller de kan stå og halvgemme sig. Det er jo en komedie, så der skal være plads til at fjolle. Det er en fjollevendig scenografi.

TRE GULE VÆRKER

Det er designeren Rasmus Bækkel Fex, der har tegnet skamlen, stolen og den store "armchair", der udgør møblelementet i Peter Schultz' scenografi.

I møblerne har Rasmus Bækkel kombineret modernistisk møbelkunst med gammel dansk almestil for at skabe det neofolklore-udtryk, som også kostumerne har. Rasmus Bækkel Fex, der blandt andet har tegnet den ikoniske stol 9,5°, deltog i foråret i DRs *Danmarks næste klassiker*. Møblerne, som Rasmus og resten af deltagerne skabte i programmerne, er udstillet på Designmuseum Danmark.

Kostumedesigner Nicholas Nybro:

KOSTUMERNE SKAL LARME

For designer Nicholas Nybro var der ingen tvivl, da han blev bedt om at stå for kostumerne til årets forestilling. Der skulle knald på materialer, farver og form.

- Det, der er virkelig interessant ved *Helligtrekongersaften*, er, at det foregår i et land, der hedder Illyrien. Fra Shakespeares hånd var det et fantasiland, der som sådan ikke eksisterer. Men der fandtes engang et område på Balkan, der hed Illyrien, så fra starten af, var instruktør Christoffer Berdal og jeg enige om, at vi skulle finde inspiration der, blandt andet i deres folkedragter. Jeg har altid været meget inspireret af teksturend, håndarbejde og materialer, der kan noget andet en helt dødt fladt denim, og det må man sige, at de i den grad har styr på i Balkanområdet, siger Nicholas Nybro.

Undervejs i processen var designeren dog lidt bange for, om hans kreationer alligevel kammede over.

- Mens jeg tegnede kostumerne, sagde jeg ofte til mig selv "Ok, Nicholas, nu har du skruet alt for meget op for alt, men da vi så tog kostumerne op på scenen og satte os ned på en af de røde bænke og kiggede på dem, virkede det bare fuldstændig rigtigt. For det er et stort rum, så der skal ekstra smæk på kostumerne herinde.

Kostumerne gemmer også på en lille verdensnyhed, nemlig den såkaldte Illyrienbuks:

- Man kan vel bedst beskrive dem som haremsbukser møder ridebukser møder de klassiske herrebukser med læg i linningen. Det skal være genkendeligt, men alligevel helt anderledes.

KØN ELLER EJ

Af Minna Grooss

Da Susse Wold trådte ind på scenen i operetten *Flagermusen* som prins Orlofsky i 1968, var der noget sært dragende over hende. I en heteroseksuel forståelse af maskulinitet havde den klassisk smukke kvinde taget magten ved at ikklæde sig mandeklæder og dermed hypotetisk påtaget sig forførerrollen. Men kunne hun så også forføre en kvinde, hvis hun trådte ned fra scenen og ud i verden? Og var hun overhovedet forfører, bare fordi hun nu var prins?

Billedet af Susse Wold gjorde et uudsletteligt indtryk på mig som barn. Instinktivt valgte jeg alt, hvad der hed prinsessekjoler, fe-kostumer og Sankta Lucia-optog fra, og insisterede på at klæde mig ud ved enhver given lejlighed som indianerhøvding, Tarzan, Mowgli og cowboy. Jeg kunne blive rasende, hvis mine forældre gav mig kjole på. Og i protest på min første skoledag, hvor mine forældre insisterede på, at jeg skulle have yndige guldsandaler på, ankom jeg i bare tæer. Når Susse Wold kunne, så kunne jeg også.

I 1970'erne var kønsrollerne i oprør. Kvindebevægelsen råbte højt rundt om i verden, også i København.

Men der var også oprør på mandefronten.

Oprøret kom ikke fra de

heteroseksuelle mænd, men fra bevægelsen i Bøssernes Befrielsesfront, der krævede deres ligeværd og frihed. På det tidspunkt var det nødvendigt at trække fronterne skarpt op og råbe så højt, man kunne. Kvinderne ragede håret af, droppede makeuppen og lod bh'en falde, og bøsserne tog alt det, kvinderne nu smed fra sig, og gav det nye udtryk. Forestillingen om køn og seksualitet var i opløsning, og patriarkatet vaklede.

Jeg anede intet om bevægelserne og mødte først oprørerne, da jeg var omkring 18 år i 1984. Mødet var en åbenbaring. En slags happy ending ligesom i *Sporløs*, hvor de søgende finder hjem til ikke bare sin mor eller far, men en stor familie, de ikke anede eksisterede.

Jeg var vokset op med Ulf Pilgaard og Tommy Kenter, der ikklædt kvinderoller gjorde grin med fruentimmere, og forvekslingskomedier, hvor kvinder i mandeklæder endte med at få prinsen på den hvide hest, når de afslørede, at de i virkeligheden var en kvinde. Jeg var altid skuffet over slutningen.

For selv om de legede med kønnet, holdt de sig inden for de givne heteroseksuelle normer.

Mit første møde med normbryderne var bevidsthedsudvidende, men rystede også ved hele min forståelse af køn. Jeg var opvokset i et klassisk patriarkat, hvor mændene var belevne og bedrevende, og kvinderne beundrende og lyttende. Mit møde med de radikale lesbiske feminister og Bøssernes Befrielsesfront var som at flytte væk fra villavejen i Virum og direkte ind i Andy Warhols The Factory.

Kvinderne fortalte om Femø, hvor de holdt onanikurser og smed de kvindelige stereotyper, som havde seksualiseret og holdt kvinden undertrykt gennem historien. De mest rabiate legede med tanken om at slå alle mænd ihjel og dog beholde nogen af dem ude på en ø for at holde liv i menneskeslægten. Bøsserne samlede de kvindelige stereotyper op, og gav dem nye identiteter i vilde kabareter i Bøssehuset på Christiania. Og der, midt imellem mand og kvinde, opstod der nu en ny palet af muligheder i min verden.

Og så kom David Bowie som sendt fra himlen. Med tofarvede øjne, halvt kvinde, halvt mand, der som en kamæleon kunne skifte, ikke bare til det ene eller andet køn, men også alt det midt imellem. I Københavns undergrundsmiljø begyndte mænd i ungdomskulturen at gå med eyeliner og nederdel. Kvinderne knaldede ud i vilde frisurer og iførte sig seler og slips. Det homoerotiske liv foregik stadig mest på de lukkede klubber, men Bowie havde sat ild til bålet, og nye muligheder begyndte at spire frem, og seksualiteten blev mere flydende, mere legal. Det androgyne var trådt i karakter, og nye idoler dukkede op i form af Patti Smith, Annie Lennox og Boy George, og gav Susse Wold i rollen som prins Orlofsky baghjul.

Op igennem 1990'erne begyndte der at opstå en større frihed. Os, der bevægede os uden for de heteroseksuelle rammer, oplevede en enorm frihed ved netop ikke at passe ind. Det mest revolutionære var, da kønsteoretikeren Judith Butler i sin bog "Gender Trouble" fra 1990 ophævede samtlige kasser, og satte kønnet fuldstændig frit. Der skulle ikke længere være kønskasser, man kunne hoppe ind og ud af. Alle kunne frit lege med menneskelige egenskaber og seksualitet uden nødvendigvis at give dem et køn

eller kasse. Alle kunne bryde fri af forventningens bånd og samfundets begrænsende tilgang til køn. En dybest set liberalistisk tankegang.

Når jeg kigger rundt i ungdomskulturen i storbyerne i dag, har forestillingen om køn rykket sig. Fronterne er ikke længere trukket så skarpt op, som de var dengang. I moden har man i årevis leget med det androgyne, og grænserne for, hvordan man kan klæde sig som mand eller kvinde, er sprunget for længst. Transseksuelles rettigheder er på den politiske dagsorden og på universiteterne er kønsidentitet et hot emne. De mange muligheder for at navngive sin helt egen personlige kønsidentitet er efterhånden en jungle i forkortelser og står i modsætning til den totale opløsning af kønskasserne. Fra det famlende og farlige, er legen blevet kategoriseret og teoretisk for at bryde de sociale samfundskonstruktioner. I min verden lidt for meget hoved og lidt for lidt væren.

Verden er stadigvæk overvejende heteroseksuel i sin forståelse af identitet. TV bugner med stereotype realityprogrammer, hvor kvinder skal være "plastic fantastic" og mænd pumpet med testosteron. Men der er heldigvis også blevet plads på TV, radio, teater, litteratur, film og medier til andre former for kærlighed end den heteroseksuelle. Og det er vel dybest set det, det hele handler om. Frihed til at være den man er, køn eller ej.

Minna Grooss er skribent, dokumentarist samt radiovært og DJ på "Natsværmeren" og "Dagdrømmer" på DR/P2

Frue Plads Marked

Kunsthåndværk & Design
Crafts Fair in Copenhagen

8-10 AUGUST 2019

ÅBNINGSTIDER

TORS 12 - 19

FRE 10 - 19

LØR 10 - 16

#fruepladsmarked

Danske
Kunsthåndværkere
& Designere

GRØNNEGÅRDS TEATRET 1982-2019

1982 **HENRIK OG PERNILLE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1983 **JEAN DE FRANCE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1984 **JACOB VON TYBOE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1985 **MELAMPE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1986 **DEN 11. JUNII** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1987 **ULYSSES VON ITHACIA** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1987 **DØDENS TEATER** af Svend Åge Madsen
Christiansborg Ridehus

1988 **DET LYKKELIGE SKIBBRUD** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1989 **DON RANUDO** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1989 **LAND I VÅDE** af Ebbe Kløvedal Reich
Christiansborg Ridehus

1990 **DE USYNLIGE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1991 **MASKERADE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1991 **MARGRETE DEN 1.** af Dorrit Willumsen
Christiansborg Ridehus

1992 **HEXEREI ELLER BLIND ALARM** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1993 **KÆRLIGHEDENS TRIUMF** af Pierre de Marivaux
Kunstindustrimuseets Have

1993 **ATTERDAG** af Ebbe Kløvedal Reich
Christiansborg Ridehus

1994 **FIGAROS BRYLLUP** af Beaumarchais
Kunstindustrimuseets Have

1994 **STORE FORVENTNINGER** af Charles Dickens
Glassalen i Tivoli

1995 **EN SKÆRSOMMERNATS DRØM** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

1995 **Et Juleeventyr** af Charles Dickens
Glassalen i Tivoli

1996 **SVANEKØD** af Maria Helleberg
Nationalmuseet

1996 **JEPPE PÅ BJERGET** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

1996 **LULU (OPERA)** af Alban Berg
Christiansborg Ridehus

1997 **LE CID – SEJRHERREN** af Pierre Corneille
Kunstindustrimuseets Have

1998 **DEN ADELGLADE BORGER** af Molière
Kunstindustrimuseets Have

1999 **DEN DOBBELTE TROLØSHED** af Pierre de Marivaux
Kunstindustrimuseets Have

1999 **LEOPARDENS FLUGT OVER PLANKEVÆRKET**
Kunstindustrimuseets Have

2000 **ABSOLUT HOLBERG** frit efter Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2000 **DEN STORE ROLLE** af Sven Delblanc
Pakhus 11

2001 **HELLIGTREKONGERSAFTEN** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2001 **EN RIGTIG BESKIDT HISTORIE** af Anne Sofie Oxenvad
Kunstindustrimuseets Have

2002 **SOM MAN BEHAGER** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2002 **EN SKØR SOMMERNATSDRØM** frit efter William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2002 **LYNLÅSE OG GAMLE KNAPPER**
Kunstindustrimuseets Have

2003 **STOR STÅHEJ FOR INGENTING** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2003 **EN SKØR SOMMERNATSDRØM** frit efter William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2003 **1001 NAT-EVENTYRET OM SHAH RIAR**
Kunstindustrimuseets Have

2004 **TROLD KAN TÆMMES** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2004 **JEAN DE FRANCE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2004 **JAGTEN PÅ NYRESTENEN**
Kunstindustrimuseets Have

2005 **LIGE FOR LIGE** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2005 **JEAN DE FRANCE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2005 **ET LILLE VINTEREVENTYR** frit efter William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2006 **K.R.O.P.** en musikforestilling af og med Tammi Øst, Trine
Dyrholm og Louise Mieritz | co-produktion med Bellevue Teatret

2006 **NATMANDENS DATTER** af Nikoline Werdelin
Kunstindustrimuseets Have

2006 **HENRIK OG PERNILLE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2006 **RICHARD DEN 3.** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2007 **ERASMUS MONTANUS** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2007 **RICHARD DEN 3.** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2007 **DEN VÆGELSINDEDE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2007 **GLADE DAGE** af Samuel Beckett
Odd Fellow Palæets Have

2008 **DEN POLITISKE KANDESTØBER** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2008 **HELLIGTREKONGERSAFTEN** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2008 **PRIVATLIV** af Noël Coward
Odd Fellow Palæets Have

2008 **MASKERADE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2009 **DEN STUNDESLØSE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2009 **LIBERTINEREN** af Eric-Emmanuel Schmitt
Odd Fellow Palæets Have

2009 **DEN ADELGLADE BORGER**
Kunstindustrimuseets Have

2009 **MASKERADE** af Ludvig Holberg (familieforestilling)
Kunstindustrimuseets Have

2010 **DON JUAN** af Molière
Kunstindustrimuseets Have

2010 **LIBERTINEREN** af Eric-Emmanuel Schmitt
Odd Fellow Palæets Have

2010 **MELAMPE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2010 **TVILLINGERNE** af Carlo Goldoni
Kunstindustrimuseets Have

2011 **LUDVIG** af Claus Flygare (co-produktion m Mammutteatret)
Hofteatret

2011 **HENRIK & PERNILLE** af Ludvig Holberg
Kunstindustrimuseets Have

2011 **TVILLINGERNE** af Carlo Goldoni
Kunstindustrimuseets Have

2011 **EN SKÆRSOMMERNATS DRØM** af William Shakespeare
Kunstindustrimuseets Have

2011 **LA BÊTE** af David Hirson
Odd Fellow Palæets Have

2012 **DØDSDANSEN** af August Strindberg
Stærekassen

2012 **TARTUFFE** af Molière
Designmuseum Danmarks Have

2012 **DEN INDBILDT SYGE** af Molière
Designmuseum Danmarks Have

2012 **DET ARABISKE PULVER** af Ludvig Holberg
Designmuseum Danmarks Have

2012 **EDUCATING RITA** af Willy Russell
Odd Fellow Palæets Have

2013 **FRUENTIMMERSKOLEN** af Molière
Odd Fellow Palæets Have

2013 **SHAKESPEARE TUR/RETUR** frit efter William Shakespeare
Ankestyrelsens Have

2014 **DE LYSTIGE KONER I WINDSOR** af Shakespeare
Odd Fellow Palæets Have

2014 **SNEHVIDE OG SYV FUMLINGER** af Gunilla Boëthius
Ankestyrelsens Have

2015 **VISEN OM SIDSEL** af Nikoline Werdelin
Designmuseum Danmarks Have

2015 **DER VAR ENGANG ENGANG**
Designmuseum Danmarks Have

2015 **TRIBADERNES NAT** af P.O. Enquist
Odd Fellow Palæets Have

2015 **DEN INDBILDT SYGE**
Designmuseum Danmarks Have

2016 **JEPPE PÅ BJERGET** af Ludvig Holberg
Designmuseum Danmarks Have

2016 **DEN LILLE PRINS**
Designmuseum Danmarks Have

2017 **DON RANUDO** af Ludvig Holberg
Designmuseum Danmarks Have

2018 **MISANTROPEN** af Molière
Designmuseum Danmarks Have

Har du hørt en *fugl* synge?

Frit efter HC Andersens "Nattergalen"
Familieforestilling (fra 6 år)

Medvirkende: Nicolai Jørgensen, Rikke Westi, Michael Slebsager
Nikolaj Bjørn-Andersen og Laura Skjoldborg
Iscenesættelse: Charlotte Munksø
Scenografi: Rolf Søborg Hansen

4. juli - 11. august 2019

GRØNNEGÅRDS TEATRET

Klint

Designmuseum
Danmarks Café

ONSDAGS- MIDDAG PÅ KLINT

Husk at vi hver onsdag har åbent til 21 og i den anledning byder på en lækker sæsonbestemt aftenmenu.

Menuen skifter fra uge til uge, men består altid af tre retter, og den koster altid 200 kr.

Vegansk eller vegetarisk alternativ fås også.

Book dit bord på:
klintcafe@designmuseum.dk //
+45 22 52 22 86

14 / 03 / 19
01 / 12 / 19

#ITSALLDESIGN

DESIGN
MUSEUM
DANMARK

TAK TIL

**GRØNNEGÅRDS TEATRETS AKTIVITETER ER MULIGGJORT
MED STØTTE FRA PRIVATE DONATORER, FONDE OG ERHVERVSLIV**

Wilhelm Hansen Fonden, Augustinus Fonden, A.P. Møller Fonden, Glashofs Legat
Toyota Fonden, Knud Højgaards Fond, Knud og Rigmor Wiedemanns Fond
Konsul Georg Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond, Aase og Ejnar Danielsens Fond Ernst B. Sund Fonden
Det Obelske Familiefond, Arne V. Schleschs Fond, Politiken-Fonden, Simon Spies Fonden
Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, Kong Christian den Tiendes Fond
Frimodt-Heineke Fonden, Carlsen-Langes Legatstiftelse
Lasson-Andersens Fond

ENDVIDERE TAK TIL:

Designmuseum Danmark, Danske Kunsthåndværkere & Designere
Københavns Kommune, Folketeatret, London Toast Theatre og Bjarne Olsen

GRØNNEGÅRDS TEATRETS BESTYRELSE:

Connie Hedegaard (formand), Jens Gehl (næstformand), Anne-Lise Basse
Lotte Toftemark, Geert Bjørn Hansen, Jan Holm Møller og Frederik Wiedemann

GRØNNEGÅRDS TEATRET ER ET LILLE STORBYTEATER I KØBENHAVNS KOMMUNE

Følg Grønnegårds Teatret på grønnegård.dk samt på Facebook og Instagram

CHÂTEAU DE HAUX

BLIV MEDEJER

Hvem har ikke drømt om at eje et vinslot i Sydfrankrig?
Du har nu chancen – invester i en aktie for kun 550 kr.
– det tager kun 5 minutter – du kan klare det i pausen.

Server vin direkte fra dit eget vinslot til dine gæster,
nyd solrige feriedage og dejlige oplevelser, når du bor på eget vinslot.

Gå ind på www.haux.com eller send en SMS til 30220995
med dit navn og tlf.nr. så kontakter vi dig.

